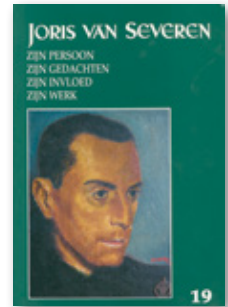

2014. Luc Pauwels sprak daar over *Joris van Severen in het brede Europese perspectief*, naast verwante figuren uit de 'Conservatieve Revolutie': Arthur Mahraun, Pierre Drieu la Rochelle en Anthony M. Ludovici. – Tom Cobbaert vond, in *Een onderzoek naar de Europese gedachte bij het*

Verdinaso, dat in het verenigingsorgaan Hier Dinaso niet meer dan 1,5% van het totaal aantal inhoudelijke artikelen een Europese problematiek behandelde, en dat het veelal overnames waren van toespraken of bijdragen van niet-Dinaso's. Een lijn vind ik er niet in.

De publicatie van twee vaste waarden wordt in *Jaarboek 19* voortgezet. In het dagboek van Van Severen, over oktober-december 1920, neemt weer zijn 'smartelijke' relatie met Germaine Ducobu de eerste plaats in en komt de Vlaamse beweging niet aan bod. Het meest uitgebreid en ook het meest belangwekkend in de hele bundel is het stuk over het jaar 1925 van de uitgesponnen politieke biografie door Romain Vanlandschoot: *Een lastig verkiezingsjaar. Joris van Severen – 1925*. Van Severen wilde geen kartelvorming met de (flamingantische) christelijke arbeidersbeweging, die in West-Vlaanderen met eigen lijsten zou opkomen. Juist in dit jaar immers werd hij langzaam maar zeker doordrongen van het antidemocratische denksysteem van de Franse nationalist Charles Maurras. Zo miste hij, door zijn 'tirannieke intellectueel bezig zijn' en door zijn verwaarlozing van de partijwerking, de kans op een doorbraak van de Frontpartij in een ruimere kiezerskring. Maar het zou duren tot diep in 1926 vóórleer hij in volksvergaderingen handelde over zijn antidemocratisch 'solidarisme',

Joris van Severen. Jaarboek 19, Studiecentrum Joris van Severen, Ieper, 2015, 208 pp., ill., ISBN 9789076057170

Dit jaarboek opent met twee referatendie werden gehouden tijdens het 6de Colloquium Joris van Severen op 25 oktober

en een ware systematiek ontwierp. Daarna volgt een tekst zoals de redactie zelf vermeld, die Luc Delafortrie meer dan twintig jaar geleden ter publicatie aanbod aan *Wetenschappelijke Tijdingen*, maar die daar niet werd aanvaard: *Verdinaso en Collaboratie*. Mijn aandeel. Hij pleitte dat hij zijns ondanks in de leiding was gebleven van het collaborerende Verdinaso, en slechts 'met de dood in het hart' was meegegaan toen dat door de bezetter verplicht werd om op te gaan in het VNV. Maar op 20 september 1941 stuurde hij zijn ontslagbrief naar het VNV, met een uitvoerige verantwoording: 'Het VNV is geen dam tegen, maar een overgang naar de SS, gelijk het geen dam is tegen, maar een voorbereiding van het verlies van onze zelfstandigheid.' Hij zou dan andere Dinaso's aangezeten hebben om de 'eenheidsbeweging' te verlaten, en daarom gedurende acht weken opgesloten zijn door de bezetter. Ten slotte wordt een brochure herdrukt die in 2002 werd uitgegeven door Antoon van Severen: *Joris van Severen en de Vlaamse Beweging*.

[LODE WILS]